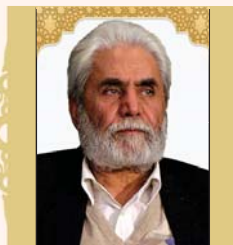

پیشکسوت علوم انسانی ایران

دکتر غلامعباس توسلی

زندگی‌نامه

غلامعباس توسلی یکم خرداد ۱۳۱۴ در رشت‌خوار خراسان متولد شد. وی از سن شش سالگی وارد مکتب‌خانه شد و به آموختن قرآن کریم، ادبیات فارسی و ادبیات عرب پرداخت. پس از فوت پدر، در یازده سالگی وارد مدارس جدید شد و دبستان را در زادگاهش و دبیرستان را در تربیت حیدریه گذراند، سپس وارد دانشسرای عالی تهران شد و همزمان در سه رشته زبان فرانسه، ادبیات و فلسفه حائز رتبه اول و دوم شد. وی در رشته زبان و ادبیات فرانسه مشغول تحصیل شد و هم‌زمان مطالعه زبان انگلیسی را هم آغاز کرد. ایشان سپس در دوره کارشناسی دانشسرای عالی مجدداً حائز رتبه اول شد و علاوه بر دریافت مدال فرهنگ با پایه دبیری به استخدام همان مؤسسه درآمد، پس از یک سال تدریس در دانشسرای عالی تهران و با استفاده از امتیاز رتبه اولی به اروپا اعزام شد و تحصیلات خود را از ابتدای کارشناسی در رشته جامعه‌شناسی در دانشگاه پاریس از سرگرفت. وی در محضر محققانی چون ژرژ گوروچ، ژان استوتزل و اتو کلابنبرگ به مطالعه جامعه‌شناسی پرداخت و دکتری دولتی (اتا) خود را در سال ۱۳۴۵ با دفاع از رساله‌اش با عنوان «جامعه سنتی ایران از دید اروپائیان: مقایسه دیدگاه انگلیسی‌ها و فرانسویان» از دانشگاه سوربن پاریس دریافت کرد.

دکتر توسلی در تابستان ۱۳۴۵ به ایران بازگشت و علاوه بر تدریس در دانشسرا، با ورود به بخش مطالعات شهری مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران به تحقیق و پژوهش پرداخت. ایشان به درخواست دانشگاه ملی، رشته جامعه‌شناسی را در دانشکده ادبیات آن دانشگاه پایه‌گذاری کرد و در آنجا به تدریس برخی دروس پرداخت. در سال ۱۳۵۰ از دانشسرای عالی به دانشگاه تهران منتقل شد و پس از مدتی به سمت دانشیاری و سپس استادی نائل گشت. با تاسیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، تا سال ۱۳۵۶ سمت مدیریت گروه جامعه‌شناسی و سرپرستی انتشارات دانشکده را برعهده داشت و در این سال با استفاده از فرصت مطالعاتی، پژوهش‌های خود را در دانشگاه‌های برکلی و هیوارد کالیفرنیا ادامه داد. ایشان در سال ۱۳۵۷ به ایران بازگشت و پس از انقلاب ریاست دانشگاه اصفهان را تا سال ۱۳۵۹ به‌عهده داشت. وی همچنین در دوره انقلاب فرهنگی تا زمان بازگشایی دانشگاه‌ها سرپرستی بخش برنامه‌ریزی علوم انسانی را در ستاد انقلاب فرهنگی جهت بازگشایی رشته‌های علوم انسانی برعهده داشت و در اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان در حوزه علوم انسانی و اسلامی پیشرو بوده است. در سال ۱۳۶۴ مجدداً به‌عنوان مدیر گروه جامعه‌شناسی دانشگاه تهران انتخاب شد و یک سال بعد به ریاست دانشکده منصوب گردید. او همچنین در ایجاد دوره دکتری در دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس و دانشگاه آزاد اسلامی نقش بسزایی برعهده داشته است. وی اولین رئیس انجمن جامعه‌شناسی ایران در سال ۱۳۷۰ می‌باشد.

ایشان در سال ۱۳۸۰ پژوهشگر برجسته، در سال ۱۳۸۱ استاد برگزیده دانشگاه تهران، در سال ۱۳۸۳ استاد نمونه کشوری و در سال ۱۳۹۷ استاد پیشکسوت دانشگاه تهران شناخته شدند.

از استاد توسلی تاکنون آثار معتبر زیادی منتشر شده است که عناوین برخی از کتاب‌های ایشان عبارتست از: «نظریه‌های جامعه‌شناسی»؛ «جامعه‌شناسی کار و شغل»؛ «جامعه‌شناسی دینی»؛ «جامعه‌شناسی شهری»؛ «جامعه‌شناسی و آموزش و پرورش: دیروز، امروز، فردا»؛ «جستارهایی در جامعه‌شناسی معاصر»؛ «مشارکت اجتماعی در شرایط جامعه انومیک رابطه»؛ «آسیب‌ها و انحرافات اجتماعی با مشارکت اجتماعی»؛ ترجمه «مبانی جامعه‌شناسی (بروس کوهن)» و «آینده بنیانگذاران جامعه‌شناسی (ایروینگ زیلتین)».

